

Respondent

72

Anonym

27:15

Tid til å fullføre

1. Ditt navn *

Heidi Vibeke Pedersen

2. E-postadresse *

heidi@komponist.no

3. Virksomhet du svarer på vegne av

Norsk Komponistforening

4. Hva slags virksomhet representerer du? *

- Organisasjon
- Kulturinstitusjon
- Selskap (AS)
- Enkelstående kunstner, utøver eller kulturarbeider
- Myndighet
- Annet

5. Hvilke områder jobber du (virksomheten) primært innenfor? *

- Litteratur
 - Musikk
 - Scenekunst
 - Visuell kunst
 - Kulturarv
 - Film og serier
 - Dataspill
 - Annet
-
-

Skriftlige innspill og dialogmøte

Dialogen er basert på skriftlige innspill. Når vi samles til møte 16. september, gir dette deltakerne anledning til å utdype og diskutere svarene som er kommet inn. Men man kan også delta på møtet uten selv å ha levert innspill. Møtet gjennomføres digitalt mellom kl. 10.00 og 15.00.

6. Jeg melder meg herved på dialogmøtet 16. september kl. 10.00–15.00. *

- Ja
- Nei

7. Jeg ønsker å sende inn innspill om konsekvensene av koronapandemien. *

- Ja
 - Nei
-
-

Kriseordningene

30. juni leverte Kulturrådet og NFI en delrapport fra prosjektet, som blant annet inneholder en kartlegging av kompensasjonsordningen og stimuleringsordningen. Den viser at det ved begynnelsen av juni var utbetalt 2,7 milliarder kroner til nesten 5400 mottakere. (Vel å merke var bare de første søknadsrundene med i disse tallene.)

8. Har dere kommentarer eller synspunkter på denne kartleggingen? For eksempel vil vi gjerne vite hva dere, innen deres fagområde, kjenner dere igjen i eller ikke. (Maks 4000 tegn.)

Vi ønsker å gi en overordnet tilbakemelding om at kartleggingen burde ha problematisert funnene for kompensasjons- og stimuleringsordningen mer opp mot hverandre, ettersom ordningene har ulike formål, men like fullt har noe av det samme tildelingsmønsteret. Kompensasjonsordningen er et næringspolitisk tiltak og skal kompensere arrangører og underleverandører i kultursektoren for tap knyttet til avlyste, stengte eller nedskalerte arrangementer. Da er det naturlig at kompensasjonen følger eksisterende strukturer, hvor få og store aktører får en relativt stor andel av midlene. Stimuleringsordningen er ikke på samme måte relatert til de eksisterende strukturerne og bør ikke være et virkemiddel for å sementere disse ytterligere. I henhold til forskriften for stimuleringsordningen er det et særlig formål at ordningen skal bidra til «god geografisk spredning, mangfold av kulturuttrykk, og at kulturtilbudet oppleves som tilgjengelig og relevant for publikum». Formålet er dermed utviklingsorientert og uavhengig av gjeldende aktørbilde, og dette burde gjenspeiles i funnene. Likevel har også denne ordningen ført til et mønster hvor mye tildeles få og store aktører. Det synes å være en innebygget motsetning i ordningene, ettersom næringspolitiske problemer skal løses med kulturpolitiske virkemidler og vice versa. Etter vår mening er det ikke helt heldig, og det utfordrer prinsippet om armlengdes avstand.

9. En hensikt med stimuleringsordningen er å bidra til et mangfold av kulturuttrykk. I hvilken grad opplever dere at ordningen har bidratt til dette? Utdyp gjerne. (Maks 4000 tegn.)

Vi har begrenset tallmateriale når det gjelder egne medlemmer og hvordan ordningen har bidratt. Imidlertid ser vi av Kulturrådets foreløpige rapport at 17 prosent av søkerne til stimuleringsordningen har mottatt 85 prosent av totalbeløpet. Og at om lag 30 prosent av mottakerne til sammen er tildelt under to prosent av midlene, hvor alle disse er tildelt under 100 000 kroner hver. Videre at det er: «Mindre til skapere og utøvere: Nesten en tredjedel av virksomhetene som har mottatt støtte gjennom ordningene, er enkeltpersonforetak. Disse er tildelt 6 prosent av midlene i kompensasjonsordningen og 5 prosent av midlene i stimuleringsordningen. De resterende to tredjedelene av mottakerne er i hovedsak aksjeselskaper og har mottatt i over 90 prosent av tildelingene. En tidligere rapport fra Menon Economics og BI Centre for Creative Industries går ut fra at enkeltpersonforetak oftere representerer skapere og utøvere enn det som er tilfellet for aksjeselskaper og lignende, som i større grad representerer produksjon og distribusjon» Vi synes det er uheldig og noe overraskende at det også for stimuleringsordningen er et klart mønster at hoveddelen av midlene har gått til få aktører. I tillegg stiller vi spørsmål til om det blir for

ensidig at produksjon og distribusjon har en så stor andel. Som nevnt burde bildet her være et annet da formålet ikke er det samme som for kompensasjonsordningen. Ifølge formålet skulle ordningen bidra til mangfold i uttrykk. Tallene fra denne foreløpige rapporten indikerer at det snarere kan ha skjedd en uthuling av mangfold. Komponistforeningen mener at Kulturrådet i sluttrapporten bør gå litt mer inn i dette, og undersøke om mangfolds- og utviklingsambisjonen har blitt nådd, eller om man snarere har sementert eksisterende aktørstrukturer. Så langt tyder tallene på at grobunnen for nye aktører og ny musikk/ kultur, ikke har fått særlig næring.

Tilbud og tilgjengelighet

Vi antar at det i tiden etter pandemien vil kunne være vanskelig å opprettholde det samme kulturtilbudet til befolkningen som før pandemien. Mye tyder på at det vil være store variasjoner mellom de ulike kunst- og kulturområdene.

10. Forventer dere at tilbudet av kunst og kultur på deres fagområde i hovedsak vil være svekket, styrket eller uendret etter pandemien, sammenlignet med tiden før? *

- Styrket
- Svekket
- Uendret
- Vet ikke

11. Har din organisasjon eller virksomhet noen kartlegginger eller undersøkelser som sier noe om denne endringen, eller har dere mulighet til å skaffe det? *

- Ja
- Nei
- Vet ikke

12. Ser dere endringer som kan gå ut over tilgjengeligheten av kunst- og kulturtilbudet – og i tilfelle hvordan? For eksempel om noen sosiale grupper eller mennesker i enkelte deler av landet får dårligere tilgang til kunst- og kulturopplevelser enn tidligere. (Maks 4000 tegn.)

Det er vanskelig å si noe sikkert om fremtiden, og det er bra at siste del av Kulturrådets rapport skal gå nærmere inn i mulige konsekvenser på lang sikt, men Komponistforeningen har noe tallunderlag som kan gi noe indikasjon på endringer og konsekvenser som følge av pandemien. For det første vet vi at 4 av 10 profesjonelle komponister vurderer å skifte yrke, ifølge en undersøkelse gjennomført av TONO. Vi gjorde også en medlemsundersøkelse i desember 2020. Her oppgir rundt 60 prosent av de som har svart at koronasituasjonen har påvirket deres situasjon litt eller svært negativt i 2020. For de fleste av dem – 44 prosent – er det snakk om helt konkrete tap som har skjedd eller som de vet kommer i 2021. For en god del har samtidig såkalte "Covid 19-stipend" kommet godt med. Drøyt 50 prosent av respondentene har søkt om dette, hvor rundt halvparten av søknadene ble innvilget. Enkelte andre har fått stipender som selvstendig næringsdrivende (16 prosent) eller gjennom ekstraordinære tilskuddsordninger (14 prosent). Flere melder imidlertid at de statlige tiltakene ikke vært relevante for dem. Det kom inn 55 svar på undersøkelsen (foreningen har ca 350 medlemmer). Tapene våre medlemmer har lidd, er i første rekke avlysninger (38 prosent har opplevd avlysninger) og utsettelse (35 prosent) i tillegg til nedgang i nye oppdrag (19 prosent). Noen av respondentene oppgir at de i perioden har fått mer tid til å jobbe med bestillingsverk som allerede var avtalt. Flere gir likevel uttrykk for at effekten av tapene først vil komme dette året, og at usikkerheten framover er stor. Undersøkelsen kan gjøres tilgjengelig for Kulturrådet. Av det vi så langt har av konkrete tall og annen informasjon, ser pandemien ut til å ha ført til at generelle trekk som er utfordrende for våre medlemmer, har blitt forsterket. Et overordnet og viktig problem, er at få ordninger gjelder direkte for opphaveres rammevilkår. I stedet er det opprettet ordninger for arrangører, hvor tankegangen er at dette skal «trickle down» på opphaverne. Så lenge de som er direkte tilskuddsmottakere ikke har noe spesifisert ansvar for å tilgodese andre aktører i kjeden, oppstår en stor usikkerhet for opphaverne. Vi vil foreslå at innrettingen på ordningene evalueres når det gjelder dette (målgruppe). Kriteriene for tildeling av stipend kan også bidra til å svekke mangfold. De 107 midlertidige stipendene ble i 2020 delt ut på bakgrunn av antall søkere i hver gruppe, ikke etter kulturpolitiske kriterier som faglig kvalitet mv

13. Ser dere endringer som kan redusere eller øke mangfoldet i kunst- og kulturtilbudet på sikt? Dette kan for eksempel være mangfold i kunstnerisk form, i ulike grupperes kulturelle uttrykk eller i typer formidling. *

- Ja
- Nei
- Vet ikke

14. Har din organisasjon eller virksomhet noen kartlegginger eller undersøkelser som sier noe om denne endringen, eller har dere mulighet til å skaffe det? *

- Ja
- Nei

Vet ikke

15. Hvis ja, beskriv materialet

Vi gjorde en medlemsundersøkelse i desember 2020 med spørsmål om hvilke konsekvenser pandemien har fått for våre medlemmers inntekt og vilkår for å drive sin virksomhet, og bruk av støtteordninger mv

Produksjon og formidling

Pandemien kan føre til endringer i hvordan kunst og kultur skapes og formidles.

16. Opplever dere (evt. du) at noen av følgende har vokst frem under pandemien?

- Nye typer aktører
- Nye typer formidlingsformer eller arenaer
- Nye typer prosjekter
- Nye samarbeidsformer
- Nye måter å jobbe på
- Nye former for finansiering

17. Hvordan vil du beskrive disse endringene?

Vi har et generelt inntrykk av at de intime formatene og de lokale scenene har kommet mer fram og fått økt verdi. Konserter på tunet og små scener – «kortreist kultur» gjør noe med uttrykket og nærheten til publikum, som vi tenker at mange vil savne hvis man nå bare går over til den «store scenen» igjen. Samtidig gir mindre formater — og aktørene i det frie feltet — et eget spillerom for å eksperimentere med nye uttrykk og metoder. Vi opplever denne holdningen som en mulighet, og håper at vi fremover kan bevare og bygge videre på denne. Å bygge opp lokale scener og stimulere til aktivitet rundt disse, blir viktig mener vi. Å satse på mindre aktører og formater kan også være relevant i fall det i fremtiden oppstår perioder med liknende restriksjoner. Vi er spent på å se om pandemien har gjort noe med mobiliteten til folk som gjør at man etterspør litt andre type kulturtilbud.

18. Forventer dere at digital teknologi blir viktigere i kunstneriske, skapende praksiser, produksjonsformer og arbeidsmåter etter pandemien enn den var før? (Her sikter vi altså ikke til formidling.) *

- Ja
- Nei
- Vet ikke

19. Hvis ja, på hvilke måter?

Vi er usikre på om det er ja eller nei her, men vil understreke at digital teknologi alltid har vært viktig for våre medlemmer.

20. Forventer dere at digital formidling av kunst og kultur – på deres område – vil bli viktigere i tiden etter pandemien sammenlignet med tiden før?

- Ja
- Nei
- Vet ikke

21. Forventer dere at virksomheten (eller aktører dere representerer) vil ha en større, mindre eller uendret andel av sine inntekter fra digital formidling enn før pandemien? *

- Større
- Mindre
- Uendret
- Vet ikke

22. På hvilke måter bidrar pandemien til å endre konkurranseforholdene mellom aktører på ditt område? For eksempel: Vil noen stå styrket og andre svekket etter pandemien? (Maks 4000 tegn.)

Vi synes dette foreløpig er vanskelig å si noe sikkert om, men vi ser tegn til en sementering, som nevnt.

23. Har tiden under nedstengningen gitt nye muligheter for aktører på ditt område? *

- Ja
- Nei
- Vet ikke

Kompetanseflukt

I flere sammenhenger har aktører i kultursektoren pekt på kompetanseflukt som en uheldig konsekvens av pandemien. Vi ønsker innsikt i hvordan dette konkret kommer til uttrykk – og hvordan det oppfattes som problematisk. Vi er også interessert i hvordan dette kan dokumenteres.

24. Sett fra deres ståsted, hva ligger i begrepet kompetanseflukt?

- Frafall av ansatte eller næringsdrivende med særlig kompetanse.
- Nedleggelse av leverandører med særlig kompetanse
- Frafall av frivillige deltakere eller medlemmer
- Sviktende rekruttering av nye ansatte, næringsdrivende eller frivillige.
- Annet

25. Hvilke typer ansatte, virksomheter eller frivillige faller fra på deres område? (Maks 4000 tegn)

Vi er en fagorganisasjon for profesjonelle komponister. Relevant kompetanseflukt/ frafall på vårt område vil være at komponister slutter med sitt virke, eller færre blir komponister

26. Har din organisasjon eller virksomhet noen kartlegginger eller undersøkelser som sier noe om disse endringene, eller har dere mulighet til å skaffe det? For eksempel i form av medlemstall, undersøkelser blant medlemmer eller lignende. *

- Ja
- Nei
- Vet ikke

27. Forventer dere det på sikt, etter pandemien, vil bli vanskelig å rekruttere folk tilbake når det igjen blir behov for dem? *

- Ja
- Nei
- Vet ikke

Deltakelse i kulturlivet

28. Forventer dere at aktiviteten innen deltakerkulturen (slik som korps, kor, band, amatørteater og lignende) vil være varig svekket etter pandemien?

- Ja
- Nei
- Vet ikke

29. Har din organisasjon eller virksomhet noen kartlegginger eller undersøkelser som sier noe om dette? *

- Ja
- Nei
- Vet ikke

Internasjonale forhold

30. Hva kjennetegner markedet og vilkårene for internasjonal aktivitet og samarbeid på deres område etter pandemien? Hvilke konsekvenser får dette? (Maks 4000 tegn.)

Vi kan trekke fram at vi har dialog og samarbeid med nordiske komponistforeninger, dette er viktig men litt tidlig å si noe om konsekvenser på lengre sikt. Ulike administrative ressurser i de enkelte landene

31. Har din organisasjon eller virksomhet noen kartlegginger eller undersøkelser som sier noe om endringene pandemien har hatt for internasjonal aktivitet og samarbeid? *

- Ja
- Nei
- Vet ikke

Andre kommentarer og innspill

32. Har dere andre kommentarer eller innspill, enten om konsekvenser av pandemien eller til Kulturrådet og NFIs prosjekt? (Maks 4000 tegn.)

Det er positivt og viktig at ordningene følges og analyseres tett, og at aktørene blir involvert. Ordningene bør følges lenge fortsatt, og også evalueres når bransjen vet mer om følger av perioden. Flere av spørsmålene i denne undersøkelsen handler om våre «forventninger». Vi er usikre på hvor stor verdi disse svarene vil ha for den videre planleggingen for Kulturrådet. Det er vanskelig å bruke slike løse svar om forventninger til

noe konkret, da det fort kan bli spekulativt/ syensing. Vi har derfor svart «vet ikke» på noen av spørsmålene om framtid. Vi vet samtidig noe, og vi gjentar her våre overordnede innspill oppsummert: - Stimuleringsordningen ser ut til å sementere eksisterende aktørbilde framfor å fremme mangfold, selv om denne ordningen har et annet formål enn kompensasjonsordningen - Det bør kommuniseres tydeligere hvordan prinsippet om «armlengdes avstand» (kulturpolitisk målsetting) kan gå sammen med næringspolitiske mål. - Ordninger som i hovedsak er innrettet mot arrangører og underleverandører, ikke opphavere, og med en forventning om «trickle down», gjør opphaverne og kulturfeltet sårbare, da dette ikke nødvendigvis slår til. Ordningene er nødt til, i enda større grad, å se på kulturfeltet som helhet, hvor alle delene er avhengige av hverandre. - Økt verdi til de intime formatene kan være en positiv følge av pandemien. Ordninger og tiltak bør bygge videre på, og styrke dette.

